

LATVIJAS REPUBLIKA
VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

L Ē M U M S
Valmierā

2025. gada 23. decembrī

Nr. 864
(protokols Nr. 24, 57. §)

Par precizējumiem Valmieras novada pašvaldības domes 2025. gada 27. novembra saistošajos noteikumos Nr. 165 “Par sociālajiem pakalpojumiem Valmieras novadā”

Valmieras novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) dome 2025. gada 27. novembrī izdeva saistošos noteikumus Nr. 165 “Par sociālajiem pakalpojumiem Valmieras novadā” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 165).

Pašvaldība ir saņēmusi Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) 2025. gada 11. decembra atzinumu Nr. 1-18/5931 (Pašvaldībā saņemts 11.12.2025. un reģistrēts ar Nr. 1.6/25/26), kurā izteikti iebildumi un priekšlikumi par Saistošajiem noteikumiem Nr. 165:

Saistošo noteikumu Nr. 165 punkta aktuālā redakcija	VARAM iebildumi un priekšlikumi	Saistošo noteikumu Nr. 165 precizētā redakcija
Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta otro un trešo daļu, Pašvaldību likuma 44. panta otro daļu, Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr. 275 “Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta” 6. punktu.	No saistošo noteikumu izdošanas tiesiskā pamatojuma svītrot atsauci uz Pašvaldību likuma 44. panta otro daļu, jo pilnvarojums pašvaldībai noteikt sociālo pakalpojumu piešķiršanas kārtību ir noteikts speciālajā likumā – Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma (turpmāk Likums) 3. panta otrajā un trešajā daļā. Saistošo noteikumu izdošanas tiesiskais pamatojums ir papildināms ar norādi uz Likuma 9. panta 2. ¹ daļu, jo konkrētajā likuma vienībā ir ietverts pilnvarojums pašvaldībai saistošajos noteikumos noteikt arī citus sociālos pakalpojumus (papildus šā panta 1. ¹ daļā noteiktajiem), kurus pašvaldībai ir tiesības nodrošināt par saviem līdzekļiem, kā arī tiesības šā panta 1. ¹ daļā noteiktos sociālos pakalpojumus nodrošināt citām personu grupām.	Iebildums ņemts vērā daļēji. VARAM atzinuma Nr. 1-18/5931 1. punktā ietvertā atsauce uz Likuma 9. panta 2. ¹ daļu ir tehniska neprecizitāte, jo minētajā pantā šāda daļa nav ietverta. Ņemot vērā minēto, Pašvaldība precizē Saistošo noteikumu Nr. 165 izdošanas tiesisko pamatojumu un izsaka to šādā redakcijā: “Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta otro un trešo daļu un 9. panta 1. ² daļu, Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr. 275 “Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta” 6. punktu.”
27. Pakalpojumu par Pašvaldības līdzekļiem var saņemt pilngadīgs,	Papildināt saistošo noteikumu 27. punktu ar norādi, ka aprūpes	Pašvaldība nepiekrīt VARAM iebildumam, ka Saistošo

<p>atsevišķi dzīvojošs klients, kam nav likumīgo apgādnieku un kura ienākumi mēnesī ir mazāki par valstī noteikto minimālo darba algu.</p>	<p>mājās pakalpojumu var saņemt arī tad, ja ar šo personu kopā dzīvojošie ģimenes locekļi vecuma, veselības stāvokļa vai nodarbinātības dēļ nevar nodrošināt tai nepieciešamo aprūpi. Likuma 23. pantā ir ietverti pamatnosacījumi aprūpei mājās, kuri jāņem vērā, nosakot personai aprūpes mājās nepieciešamību un tā apjomu. Savukārt šī panta trešā daļa noteic, ka, ja persona dzīvo viena vai ar šo personu kopā dzīvojošie ģimenes locekļi vecuma, veselības stāvokļa vai nodarbinātības dēļ nevar nodrošināt tai nepieciešamo aprūpi, personai ir tiesības saņemt sociālās aprūpes pakalpojumu. Papildinājums, ministrijas ieskatā, ir nepieciešams, lai personu ar smagiem funkcionāliem traucējumiem loks, kuram ir tiesības uz aprūpes mājās pakalpojuma saņemšanu, netiktu sašaurināts.</p>	<p>noteikumu Nr. 165 27. punkta redakcija sašaurina to personu loku, kurām ir tiesības saņemt aprūpes mājās pakalpojumu. Saistošo noteikumu Nr. 165 21. punkts nosaka aprūpes mājās pakalpojuma (turpmāk – Pakalpojums) būtību, proti, tas ir sociālās aprūpes pakalpojums personas dzīvesvietā pilngadīgām personām, kuras objektīvu apstākļu dēļ nevar sevi aprūpēt. Tādējādi Pakalpojuma pieejamība jau pēc savas būtības ir balstīta uz personas funkcionālo stāvokli un objektīvo nepieciešamību pēc aprūpes. Vienlaikus saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr. 165 22. punktu Pakalpojums tiek piešķirts, pamatojoties uz sociālā darba speciālista veikto personas individuālo vajadzību un resursu novērtējumu, ievērojot Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma, kā arī Ministru kabineta noteikumu prasības, tādējādi nodrošinot Likuma 23. panta, tostarp trešās daļas piemērošanu praksē. Līdz ar to situācijā, kad persona dzīvo kopā ar ģimenes locekļiem, kuri vecuma, veselības stāvokļa vai nodarbinātības dēļ nespēj nodrošināt tai nepieciešamo aprūpi, tiesības uz Pakalpojumu tiek vērtētas individuāli saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību. Savukārt Saistošo noteikumu Nr. 165 27. punkts attiecas <u>tikai uz Pakalpojuma nodrošināšanu par Pašvaldības budžeta līdzekļiem.</u> Proti, tas paredz sociālu atvieglojumu un finansiālu atbalstu Pakalpojuma saņemšanai no Pašvaldības budžeta, nevis ierobežo Likuma 23. pantā noteiktās personas tiesības uz Pakalpojumu.</p>
<p>92.2. Pakalpojums tiek sniegts, pamatojoties uz Pārvaldes lēmumu, Pašvaldības izveidotajā infrastruktūrā. 93.2. Pakalpojums tiek sniegts, pamatojoties uz Pārvaldes lēmumu, Pašvaldības izveidotajā infrastruktūrā.</p>	<p>Nepieciešams pārskatīt un precizēt saistošo noteikumu 92.2. un 93.2. apakšpunktu, aizstājot vārdus “Pašvaldības izveidotajā infrastruktūrā” ar vārdiem “personas dzīvesvietā” atbilstoši Likuma 9. panta 1.¹ daļas 10. punktam, kurš nosaka, ka sociālās rehabilitācijas pakalpojums jānodrošina personas dzīvesvietā.</p>	<p>Pašvaldība nepiekrīt VARAM iebildumiem par nepieciešamību Saistošo noteikumu Nr. 165 92.2. un 92.3. apakšpunktā aizstāt vārdus “Pašvaldības izveidotajā infrastruktūrā” ar vārdiem “personas dzīvesvietā”. Saskaņā ar Likuma 1. panta 23. punktu sociālās rehabilitācijas pakalpojums ir pasākumu kopums, kas vērsts uz personas sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, un</p>

		<p>tas var tikt nodrošināts gan personas dzīvesvietā, gan sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā. Savukārt Likuma 1. panta 22. punkts noteic, ka sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personas dzīvesvietā ir pakalpojumi, kas ir pieejami dzīvesvietā, tostarp individuāls sociālais darbs ar klientu, specializēto darbinīcu pakalpojumi, krīzes centru, dienas aprūpes centru u.c. pakalpojumi. No minētā izriet, ka jēdziens "personas dzīvesvietā" nav sašaurināms tikai līdz pakalpojuma sniegšanai personas faktiskajā dzīvesvietā, bet ietver arī pakalpojumu sniegšanu pašvaldības izveidotā infrastruktūrā, kas ir pieejama personas dzīvesvietas teritorijā. Līdz ar to Saistošo noteikumu Nr. 165 92.2. un 92.3. apakšpunktā lietotais formulējums "Pašvaldības izveidotajā infrastruktūrā" atbilst Likuma izpratnei par sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem personas dzīvesvietā un nekādā veidā nesašaurina Likuma 9. panta 1.¹ daļas 10. punktā noteikto personu tiesības saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu personas dzīvesvietā, jo pašvaldības izveidotā infrastruktūra nav uzskatāma par institūciju, bet gan par pakalpojuma sniegšanas vietu, kas ir funkcionāli un teritoriāli saistīta ar personas dzīvesvietu.</p>
<p>72. Pakalpojumu var saņemt: 72.1. pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir noteikta smaga vai ļoti smaga invaliditāte (I vai II invaliditātes grupa).</p>	<p>Precizēt saistošo noteikumu 72. punktā noteikto dienas aprūpes centra pakalpojuma saņēmēju loku, paredzot iespēju šo pakalpojumu saņemt arī personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, ņemot vērā, ka no 2026. gada 1. janvāra pašvaldībām saskaņā ar Likuma 9. panta 1.¹ daļas 6. punktu ir pienākums nodrošināt dienas aprūpes centra pakalpojumu personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem. Funkcionālie traucējumi ietver ne tikai garīga rakstura, bet arī fiziska rakstura traucējumus, līdz ar to pašreiz saistošajos noteikumos noteiktais pakalpojuma saņēmēju loks ir šaurāks, nekā tas būs obligāti nodrošināms no 2026. gada 1. janvāra.</p>	<p>Priekšlikums ņemts vērā. Izteikt 72.1. apakšpunktu šādā redakcijā: "72.1. pilngadīgas personas ar smagiem funkcionāliem traucējumiem."</p>

<p>82. Pakalpojums tiek nodrošināts pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir noteikta smaga vai ļoti smaga invaliditāte (I vai II invaliditātes grupa).</p>	<p>Izvērtēt un precizēt saistošo noteikumu 82. punktā iekļautā specializēto darbnīcu pakalpojuma pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem saņēmēju loku, papildinot to ar iespēju saņemt šo pakalpojumu norādītajai personu kategorijai bez to iedalīšanas invaliditātes grupās atbilstoši Likuma 9. panta 1.¹ daļas 8. punktam, kas pašvaldībās ir jānodrošina no 2026. gada 1. janvāra</p>	<p>Priekšlikums ņemts vērā. izteikt 82. punktu šādā redakcijā: "82. Pakalpojums tiek nodrošināts pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem."</p>
	<p>Precizēt saistošo noteikumu punktus, kuros ir iekļauta vispārīga atsauce uz normatīvajos aktos ietvertajām prasībām vai noteikto kārtību, taču nav norādīts konkrēts normatīvais akts (- i), kuros attiecīgās prasības vai kārtība ir noteikta. Vienlaikus atsaucēs uz normatīvo aktu aicinām lietot pilnu tā nosaukumu (norādē uz Ministru kabineta noteikumiem – arī to datumu un numuru) vai arī, veidojot atsauces uz Ministru kabineta noteikumiem, ja netiek minēts noteikumu datums, numurs un pilns nosaukums, tad dota nepārprotama atsauce uz saturu, veicinot saistošo noteikumu vieglāku uztveramību.</p>	<p>Pašvaldība nepiekrīt VARAM priekšlikumam precizēt saistošo noteikumu punktus, kuros ir iekļauta vispārīga atsauce uz normatīvajos aktos ietvertajām prasībām vai noteikto kārtību. Detalizētu atsauču uz vairākiem konkrētiem Ministru kabineta noteikumiem iekļaušana katrā saistošo noteikumu punktā radītu normatīvā akta pārslogotību ar normatīvajām atsaucēm, apgrūtinātu tā uztveramību un mazinātu regulējuma skaidrību un pārskatāmību. Vienlaikus jāņem vērā, ka Ministru kabineta noteikumos ietvertās prasības ir tieši piemērojamas neatkarīgi no to atkārtotas norādes saistošajos noteikumos. Ministru kabineta noteikumi sociālo pakalpojumu jomā tiek grozīti, un to detalizēta uzskaitīšana katrā saistošo noteikumu punktā radītu risku, ka saistošie noteikumi kļūst formāli neatbilstoši vai novecojuši, nemainoties regulējuma būtībai. Tas savukārt prasītu nepamatoti biežus grozījumus, kas neatbilst samērīguma principam.</p>

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz Pašvaldību likuma 47. panta piekto un sesto daļu un VARAM 2025. gada 11. decembra atzinumu Nr. 1-18/5931,

Pašvaldības dome, balsojot: ar 18 balsīm "Par" (Andrejs Gluhovs, Antra Kupriša, Edvīns Straume, Guna Ķibere, Jānis Baiks, Jānis Dainis, Jānis Olmanis, Jānis Upenieks, Līga Dzene, Mareks Bērziņš, Reinis Muižnieks, Ričards Gailums, Rihards Bergs, Ringolds Arnītis, Toms Upners, Uldis Jansons, Valts Grasbergs, Vugars Ecmanis), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, nolēmij:

- precizēt saistošos noteikumus Nr. 165 (pielikumā).

- Pielikumā:
1. Precizēti Valmieras novada pašvaldības domes 2025. gada 27. novembra saistošie noteikumi Nr. 165 "Par sociālajiem pakalpojumiem Valmieras novadā" uz 10 lappusēm;
  2. Saistošo noteikumu Nr. 165 paskaidrojuma raksts uz 3 lappusēm;
  3. Saistošo noteikumu Nr. 165 pielikumu uz 2 lappusēm.

Domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

Jānis Baiks